

SOVIETŲ TERORAS LIETUVOJE. TREMTIS.

GABRIELĖ SKAIRYTĖ, IVA

PAGRINDINĖS SĄVOKOS

- Trėmimai – komunistinės valdžios įsakymu vykdytas žmonių išvežimas į kitą gyvenamą vietą, dažniausiai Sibirą.
- Tremtiniai – tremtimi nubausti žmonės.

TERORAS

- Viena pagrindinių represijų formų – visuotiniai gyventojų trėmimai į atokius Sovietų Sąjungos regionus;
- Kita represijų forma – įkalinimas kalėjimuose ir GULAG'o lageriuose.

TRĖMIMAI

- 1944 m. rudenį Kauno universitete prasidėjo studentų areštai.
- Buvo kovojama prieš Katalikų bažnyčią.
- 1945 – 1953 m. masiškai tremti gyventojai.

1948 M. GEGUŽĖS 22 – 27 D.

„Pavasario“ akcija. Per „Pavasariu“ užkoduotą trėmimą išstremta 11365 šeimos ir 40002 gyventojų.

Drangioj dile 1948m. VII min. 12d.

Štai dabar aš Sibire ir rašau Tavo laiška, oles važiavom tris savaites. Važiavom pro Ulanų, pro Omską, pro Irato kalnus, per Dolgą, per Oką ir per Dnieprą. Būvome dviračiomis ir nedideli stotelis „Tinskaja“, ten išstovom 4 dienas. Paskui nuvežė 50 kilometrų, į kaimą Tabagūseti. Čia dabar ir gyvenam abi su mama. Čia yra labai daug didelių juodų drugelių, gražių gelis, kitos tokios Lietuvos darželinės auga, o čia laukuose ir miškuose kitų ir visai Lietuvos nėra. Čia dar yra daug muselių ir uodų, tai labai kanda. Todėl yra tam tikri tinkeliai kuriuos ištera degata ir užsėda tada uodai, nei muselis negali įlįsti ir įkasti. Čia „pas mus“ nėra nijokios upės, nei ežero todėl negalim maudyti, ~~labai liūdna~~ labai liūdna.

1949 M. KOVO 25 – 28 D.

„Bangų mūša“. Per „Bangų mūša“ kodu pavadintą trėmimą ištremtos 8817 šeimų ir 29180 gyventojų. Istorikai šią Baltijos valstybių žmonių tragediją vadina kovo trėmimais ir pripažįsta, kad anuomet „valstybės priešais“, „buožėmis“ ir nacionalistais vadinti buvo vaikai ir moterys. Traukiniuose, riedančiuose į Sibirą apie 70 procentų „priešų“ buvo maži vaikai, moterys ir seneliai.

1951 M. RUGSĖJO – SPALIO MĖN.

„Ruduo“. Per „Rudens“ kodu pavadintą trėmimą ištremtos 4009 šeimos ir 16150 gyventojų. „1951 m. trėmimas praktiškai niekuo nesiskyrė nuo visą dešimtmetį vykusių kasmetinių masinių trėmimo akcijų: naktį apsupo, pakėlė, įsakė, susodino ir... išvežė.“

LIETUVIŲ TRĖMIMO IR KALINIMO VIETOS SSRS

Rajonai, į kuriuos buvo ištremti Lietuvos gyventojai

(žmonių skaičius)

- daugiau kaip 1000
- 500–1000
- mažiau kaip 500
- Gyvenvietės, kuriose buvo didesnis tremtinių skaičius

ojų trėmimo keliai

Laivais baržomis

● MINSKAS

SSRS sąjunginių respublikų sostinės

SSRS

Sieno

NAUDOTOS LITERATŪROS SĄRAŠAS

- Istorijos vadovėlis 12 klasei, II dalis, *Baltos lankos*, 2008m
- Istorija. Politologija, *Alma littera*, 2004m
- <http://www.childrenoftheice.eu/tremtys>
- <http://www.bernardinai.lt/straipsnis/2012-03-12-priboi/78582>